

AVIZ
**referitor la proiectul de Ordonanță de urgență privind modificarea
și completarea Legii nr.53/2003 – Codul Muncii,
cu modificările și completările ulterioare**

Analizând proiectul de **Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr.53/2003 – Codul Muncii, cu modificările și completările ulterioare**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.210 din 28.08.2006,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

Prezentul proiect de ordonanță de urgență are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.53/2003 – Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare, obiectiv care se numără printre măsurile cuprinse în programul legislativ prioritar pentru integrarea în Uniunea Europeană, în care este stabilită adoptarea actului normativ respectiv, până la începutul lunii septembrie 2006. Acesta vizează remedierea aspectelor sensibile evidențiate în Raportul de monitorizare al Comisiei Europene, publicat în 16 mai 2006 și armonizarea unor aspecte reglementate de legislația muncii din România, cu legislația comunitară în domeniu.

În considerarea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în cadrul negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, **Capitolul 13 – Ocupare și Politici Sociale**, capitol ce se regăsește în substanța Tratatului de aderare a României la Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr.157/2005, țara noastră a adoptat un nou Cod al muncii – Legea nr.53/2003, modificată și completată substanțial prin Ordonanța

de urgență a Guvernului nr.65/2005, astfel încât el este, la ora actuală, în bună măsură concordantă cu acquis-ul comunitar. Cu toate acestea, Raportul de monitorizare al Comisiei Europene din 16 mai 2006 semnală că **legislația română trebuie să remedieze câteva deficiențe care privesc în special concedierile colective, munca cu timp parțial și munca pe durată determinată.**

Tot în cursul lunii mai, în cadrul consultărilor tehnice cu Uniunea Europeană, s-au concretizat și clarificat aspecte de factură juridică ce țin de corecta armonizare a legislației române a muncii cu legislația comunitară în domeniu.

Proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului supus avizării, răspunde acestor cerințe comunitare, îmbunătățind substanțial dispozițiile din Cod în principal în ceea ce privește procedura concedierilor colective, contractul de muncă pe durată determinată, contractul cu timp parțial, și definind mai bine munca de noapte și munca în schimburi.

Examinarea tabelului de concordanță a modificărilor propuse cu acquis-ul comunitar, conduce la concluzia că, **în ansamblul său, proiectul se află în concordanță cu reglementările comunitare.**

Cu toate acestea, semnalăm următoarele aspecte care pot îmbunătăți actuala redactare și care se înscriu în spiritul dispozițiilor comunitare.

1. La art.1 pct.2 privind art.6 alin.(2), întrucât conceptul „muncă de valoare egală” nu este înscris direct în art.41 alin.(4) din Constituția republicată, ci doar în art.7 al Legii nr.202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, sugerăm înscrierea sintagmei „definite potrivit legii”, plasată între virgule, în rândul 1, după sintagma „de valoare egală”.

2. La pct.3, soluția este în concordanță cu **Directiva 91/533/CEE** din 14 octombrie 1991 privind obligația angajatorului de a-și informa salariații asupra condițiilor aplicabile contractului sau raportului de muncă.

Dacă se operează această modificare, în mod logic, se impune și modificarea art.20 din Cod care, la alin.(1), se referă în mod expres la art.17 (care va fi modificat) și în care se face referire, la fel, la “clauze generale”. Textul **art.20 alin.(1)** ar urma să aibă următoarea redactare: “Art.20 (1): În afara **clauzelor esențiale** prevăzute la art.17, între părți ...”

3. La pct.4 care privește art.18 alin.(1) și care reglementează obligația de informare în cazul salariatului care își va desfășura munca

în străinătate, semnalăm că, în actuala sa redactare, Codul muncii stabilește ca angajatorul să-i comunice salariațului informațiile prevăzute de art.17 alin.(2) **“în timp util”**. **Directiva Consiliului 91/533/CEE** din 14 octombrie 1991 privind obligația angajatorului de a-și informa salariații asupra condițiilor aplicabile contractului sau raportului de muncă, prin art. 4 solicită ca aceste informații să fie comunicate **“înainte de plecare”** și nu în timp util.

În consecință, propunem ca la art.18 alin.(1) să se înlocuiască sintagma **“în timp util”** cu sintagma **“înainte de plecare”**.

4. Potrivit modificării art.69 propusă la pct.10, angajatorul are obligația ca, în timp util, și **“în scopul punerii de acord”** să inițieze consultări cu sindicatul, sau după caz, cu reprezentanții salariaților. **Directiva Consiliului 98/59/CE** din 20 iulie 1998 privind armonizarea legislației statelor membre cu privire la concedierile colective, în art.2 pct.1 solicită ca aceste consultări să fie inițiate **“pentru a se ajunge la o înțelegere”** între angajator cu reprezentanții lucrătorilor. Propunem de aceea, utilizarea în text a sintagmei **„potrivit Directivei”** și, respectiv, **“pentru a se ajunge la o înțelegere”**.

5. La pct.14, textul art.71² alin.(2) stabilește un termen de maximum 10 zile calendaristice pentru amânarea deciziilor de concediere, care nu este **atât de flexibil** cum l-ar permite prevederile art.4 alin.(3) din Directiva 98/59/CE.

Astfel, prin corelare cu prevederile art.71¹ alin.(1), (care corespunde prevederilor art.4 alin.(1) din Directiva menționată) și care stabilește un termen minim de 30 de zile de notificare anterioară emiterii deciziilor de concediere, dreptul de prelungire a perioadei inițiale prevăzut de alin.(1) al actului comunitar trebuie corelat cu alin.(3) al aceluiași articol, prin care se creează posibilitatea **de a se prelungi perioada inițială la 60 de zile de la notificare**, dacă perioada prevăzută de alin.(1) **este mai scurtă de 60 de zile**.

Or, dacă există un termen minim de 30 de zile de notificare, în considerarea celui de al doilea termen (pentru luarea măsurilor de inserție socială), aceasta ar putea fi prelungit până la 59 zile calendaristice de la notificare. Dar, prin textul propus, prin cumularea celor două termene, de 30 de zile calendaristice maximum, anterior notificării și 10 zile calendaristice maximum de posibilitate a amânării datei concedierii, rezultă o marjă de doar 40 de zile calendaristice. Diferența de zile până la aceea creată de Directivă ar putea fi folosită

efectiv de autoritatea publică competentă pentru găsirea unor soluții eficiente, avându-se în vedere situațiile **diferite** a numărului de persoane, avute în vedere potrivit prevederilor art.68, nou modificat.

Sugerăm deci, revederea textului.

6. La pct.17 semnalăm că alin.(1) al art.85 **este identic cu actualul art.85 din Codul muncii**. În acest caz, textul ar trebui doar **completat** prin introducerea unui nou alineat, în forma propusă prin alin.(2) de la acest punct.

7. La pct.18, propunem să se elimine sintagma de la debutul alin.(1) al art.86 **“referitor la condițiile de angajare”** care limitează, în mod nepermis, sub aspectul dreptului comunitar, **tratatamentul egal** – pe tot parcursul contractului – între salariații cu contract de muncă pe durată determinată și, respectiv, pe durată nedeterminată.

8. La pct.24 privind modificarea art.122 alin.(2), semnalăm faptul că textul, făcând trimitere la „respectarea prevederilor legale cu privire la repausul săptămânal”, nu include și o referire la „repausuri periodice”, prevăzute de art.130, completare necesară cu atât mai mult cu cât cuprinde și „pauza de masă”.

9. La pct.28, întrucât plasarea noului text al art.130 în Capitolul II - Repausuri periodice, anulează dispoziția de protecție prevăzută de art.53 alin.(1) care reglementează drepturile și obligațiile salariaților în cazul întreruperii temporare a activității angajatorului (tot o perioadă de repaus), propunem reformularea textului, astfel:

“Art.130. – Perioada de repaus reprezintă orice perioadă care nu este timp de muncă, **cu excepția** celei reglementate prin art.53”.

Întrucât la **pct.29** se propune introducerea unui articol nou, art.130¹, **care are însă același conținut** cu actualul art.130, propunem eliminarea acestuia din proiect și renumerotarea corespunzătoare a punctelor următoare.

10. Cu privire la **pct.31**, privind art.296 alin.(2), semnalăm faptul că „instanța judecătorească competentă să soluționeze conflictele de muncă este, potrivit art.2 pct.1 lit.c) Cod procedură civilă, în prima instanță, **tribunalul**.”

Această competență a fost introdusă în Codul de procedură civilă prin Ordonanța de urgență nr.138/2000, publicată în Monitorul Oficial al României nr.479 din 2 octombrie 2000.

Textul permite și o schimbare a acestei competențe „cu excepția celor date prin lege în competența altor instanțe”.

Este de reflectat dacă în cazul dat, nu s-ar putea crea o astfel de excepție, pentru a nu se încărca condica tribunalelor ca instanță de fond, cu procese de un grad de dificultate mult mai redus, **atribuindu-se judecătoriei competența.**

11. În afara acestor observații, practica și doctrina au relevat că ar mai fi necesare unele corecții la Legea nr.53/2003, cum ar fi:

a) Cu privire la art.31

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.65/2005 (aprobată cu modificări prin Legea nr.371/2005) s-a introdus, în cadrul art.31 alin.4¹, sintagma “Pe durata sau la sfârșitul perioadei de probă contractul individual de muncă poate înceta numai printr-o notificare scrisă, la inițiativa oricăreia dintre părți” perioada de probă fiind reglementată în prezent în folosul ambelor părți (angajator și salariat). Formularea art.31 alin.(1) este eronată prin precizarea potrivit căreia perioada de probă se poate stabili “pentru verificarea aptitudinilor salariatului” (adică exclusiv în favoarea angajatorului).

Propunem să se elimine din art.31 alin.(1) sintagma “pentru verificarea aptitudinilor salariatului”.

b) Cu privire la art.73

Datorită modificării art.31 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.65/2005, alin.(2) al art.73 a devenit inutil deoarece, în prezent, nu mai există persoane concediate în baza art.61 lit.d), aflate în perioada de probă. În toate cazurile, în baza art.31 alin.(4¹), angajatorul nu îl concediază pe salariat ci denunță unilateral contractul de muncă.

Propunem abrogarea art.73 alin.(2).

c) Reintroducerea în Codul muncii a instituției reabilitării disciplinare.

În prezent, Codul muncii nu mai reglementează reabilitarea disciplinară a salariaților, spre deosebire de Legea nr.88/1999 privind Statutul funcționarilor publici, care o reglementează prin art.70.

În condițiile în care în domeniul penal există reabilitare de drept, cu atât mai mult în domeniul disciplinar, considerat “micul penal”, ar trebui să existe o astfel de reabilitare pentru salariați.

Propunem să se introducă un nou art.268¹, similar art.70 din Legea nr.188/1999, cu următorul cuprins:

“(1) Persoana sancționată disciplinar este reabilitată de drept, după cum urmează:

a) în termen de 6 luni de la aplicare, sancțiunea disciplinară prevăzută la art.264, alin.(1) lit.a);

b) în termen de 1 an de la aplicare, sancțiunile disciplinare prevăzute la art.264, alin.(1), lit.b)-e);

c) în termen de 3 ani de la aplicare, sancțiunea prevăzută la art.264, alin.(1), lit.f).

(2) Persoana sancționată disciplinar poate fi reabilitată, oricând, de către angajator.

(3) Reabilitarea nu poate interveni dacă după aplicarea unei sancțiuni disciplinare cel în cauză a fost din nou sancționat disciplinar”.

II. Observații de tehnică legislativă

1. Având în vedere faptul că, potrivit normelor de tehnică legislativă, în titlul actului normativ modificator nu se menționează intervențiile legislative care s-au produs în existența actului normativ de bază, propunem ca **titlul** proiectului să aibă următorul cuprins:

„Ordonanță de urgență
pentru modificarea și completarea Legii nr.53/2003 – Codul
muncii”

2. La primul alineat din **preambul**, pentru un plus de rigoare normativă, sugerăm înlocuirea prin expresia „Având în vedere necesitatea urgentării”, a sintagmei „Oportunitatea urgentării adoptării prezentului proiect de act normativ, rezultă din necesitatea”.

La al doilea alineat, deoarece normele de tehnică legislativă nu permit prezentarea unor explicații sau justificări prin intermediul parantezelor, este necesară eliminarea expresiei „(steguleț galben)”, fiind suficientă redactarea acesteia în cuprinsul Notei de fundamentare.

3. La **partea introductivă de la art.I**, întrucât normele de tehnică legislativă nu impun menționarea explicită a actelor normative **modificatoare care au adus intervenții** legislative ulterioare asupra actului normativ de bază, propunem înlocuirea formei propuse prin formula generică „cu modificările și completările ulterioare”.

4. Pentru conformitate cu formula de exprimare prevăzută la art.58 alin.(1) din Legea nr.24/2000, partea dispozitivă de la **pct.2 al art.I** trebuie reformulată, astfel:

„După alineatul (2) al articolului 6 se **introduce** un nou alineat, **alin.(3)**, cu următorul cuprins:”.

5. Întrucât enumerările marcate prin litere nu constituie structuri normative distincte, în accepțiunea normelor de tehnică legislativă,

este necesară reformularea **părții dispozitive de la pct.4, 5 și 6**, după cum urmează:

„4. La articolul 18 alineatul (1), după litera f) se introduce o nouă literă, lit.g), cu următorul cuprins:”;

„5. La articolul 56, literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:”;

„6. La articolul 56, litera c) se abrogă.”

6. Pentru rigoare normativă, propunem ca **pct.8** să fie redactat astfel:

„8. La Titlul I - Contractul individual de muncă”, Capitolul V – Încetarea contractului individual de muncă, titlul Secțiunii a 5-a se modifică și va avea următorul cuprins:

„Concedierea colectivă.

Informarea, consultarea salariaților și procedura concedierilor colective”

7. Deoarece **părțile dispozitive de la pct.13 și 14** privesc introducerea a două noi articole consecutive, art.71¹ și, respectiv, art.71², propunem redactarea unui singur text, potrivit practicii normative, astfel:

„13. După articolul 71 se introduc două noi articole, art.71¹ și art.71², cu următorul cuprins:”.

Corespunzător, se va elimina partea dispozitivă de la pct.14 și se va proceda la renumerotarea părților dispozitive din cuprinsul art.I.

8. La alin.(2) al art.71², redat la actualul **pct.14**, pentru unitate de exprimare în limbajul normativ, expresia „prevăzută de” se va înlocui prin „prevăzută la”.

9. La **pct.15**, care se va renumera drept pct.14, din motivul prezentat la pct.5, este necesară reformularea **părții dispozitive**, după cum urmează:

„14. La articolul 84 alineatul (2), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:”

Din aceleași considerente, este necesară reformularea **părții dispozitive de la pct.16**, care devine pct.15, astfel:

„15. La articolul 84 alineatul (2), după litera c) se introduce o nouă literă, lit.c¹), cu următorul cuprins:”.

10. La **actualele pct.21, 23 și 25**, pentru o exprimare uzuală, trebuie scrisă abrevierea „alin.”, în locul cuvântului „alineatul” postpus sintagmei „se introduce un nou alineat”.

11. La **pct.26**, pentru exprimare unitară, după expresia „Articolul 123”, din debutul **părții dispozitive**, trebuie introdusă sintagma „se modifică și”.

12. La **alin.(1) al art.124**, redat la **pct.27**, urmează a fi eliminată marcarea prin „Art.124”, deoarece nu se modifică întreg articolul.

Totodată, pentru identificarea completă a normei aplicabile, mențiunea „art.122 (1¹)” trebuie redactată sub forma „art.122 alin.(1¹)”.

13. La **partea dispozitivă** de la **pct.30**, pentru consecvență în redactare, expresia „articolul 131¹” se va înlocui prin „art.131¹”.

14. La **art.II**, este necesară reformularea textului, astfel:

„Art.II. – Legea nr.53/2003 – Codul Muncii cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență se republică în Monitorul Oficial al României, după aprobarea acesteia din urmă prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 1188/4.09.2006